

IZVEŠTAJ SA „VOLLEY MASTERS MONTEREUX 2016“

Na „Volley Masters Montereux 2016“ sam otišao na predlog UOSS i uz suglasnost OSS kao zamena. Naime, delegirani sudija Goran Gradinski je iz privatnih razloga morao da otkáže svoje delegiranje.

Odlazak je planiran za 29.05.2016. u ranim, veoma ranim jutarnjim časovima... u 06:15!! Frankfurt, a nakon kraćeg čekanja od 4 sata i jednočasovnog leta - Ženeva. Nažalost, bio je veoma oblačan dan, tako da nismo mogli uživati u pogledu iz aviona na Ženevsko jezero. Vožnja autobusom u trajanju od nekih 70 minuta i eto nas u Montereux.

Službena lica su bila smeštena u bajkovitom i prelepom hotelu „Masson“, koji u izvornom izdanju funkcioniše više od 180 godina. Smešten je na visoravni iznad grada sa predivnim pogledom na jezero i Alpe. Ekipa se polako okupljala sve do kasno u noć...

30.05. smo imali sastanak sa gospodinom Patrickom Rachar-om koji je bio sudijski delegat i gospodinom Alain Fischbacher-om Predsednikom žirija na ovom turniru. Nominovane sudije za ovaj turnir su: Sonja Simonovska-Crna Gora, Nurper Ozbar-Turska, Luts Koen-Belgija, Stephan Greider-Švajcarska, Cor Van Gompel-Holandija, Luiz Coutinho De Oliveira-Brazil, Sasi Pimthongkhongburi (copy – paste, ovo prezime nisam uspeo 8 dana da izgovorim)-Tajland, Luo Wensheng-Kina, Christian Wolf-Švajcarska i ja (mrzim ono „moja malenkost“).

Upoznali su nas sa sistemom takmičenja, satnicama,... Gospodin Rachar nas je obavestio da nećemo imati jutarnje sastanke na kojima ćemo raditi analizu prethodnog takmičarskog dana, a u skladu sa novim instrukcijama koje su dobili sudijski delegati od strane CEV sudijske komisije.

Po već oprobano receptu, FIVB koristi prijateljske turnire kako bi isprobao određene novine. Takav slučaj je bio i na ovom turniru. Prva novina koja je isprobana je LED mreža. Vertikalne trake na mreži su pokrivene LED diodama na kojima se u pauzama između dva nadigravanja i u pauzama između setova pojavljuju određene informacije vezane za rezultat, ko je osvojio poen, ... Pretpostavka je da će se, ukoliko „nova“ mreža bude prihvaćena, u pauzama ispisivati reklame sa imenima sponzora. U praksi... mreža je teška oko 17kg u odnosu na standardnu mrežu koja je teška oko 3 kg. Prilikom svakog kontakta sa mrežom, bilo od strane igrača ili kada lopta udari u mrežu, ona nastavlja da se njiše mnogo duže i „nervoznije“ od standardne mreže. Gornja traka je 10 cm širine, a donja 7 cm širine (treba smestiti i sakriti sve žice potrebne da se ceo sistem poveže). Na jednoj utakmici se desilo da nisu mogli odmah da isključe poruku koja je bila ispisana u tom trenutku, tako da smo morali da sačekamo da osobe zadužene za taj deo posla isključe „mrežu“ jer je bilo nemoguće za igrači da vide putanju lopte prilikom servisa. Početak nečeg novog, najverovatnije. Sport živi od sponzora. Druga novina, za sudije mnogo bitnija, odnosi se na „challenge system“ Naime radi se o određenim promenama u „challenge“ sistemu. Najbitnija stvar je da trener može zatražiti „challenge“ i u toku same akcije ako smatra da je protivnička ekipa učinila grešku koja nije sankcionisana. Naravno za tako nešto je bilo potrebno uraditi određene promene u samom softveru za koje nadležni nisu znali kako će funkcionisati u praksi. Ispostavilo se jako loše...

Na turniru sam odsudio četiri utakmice, kao prvi sudija Belgija-Kina i Brazil-Belgija, kao drugi sudija Kina-Brazil i polufinalni meč Tajland-Turska. Po dva puta sam bio rezervni sudija i čelendž sudija. Nakon svake utakmice gospodin Rachar je imao kraći sastanak sa sudijskim kolegijumom na kom je iznosio svoje viđenje utakmice uz određene savete. Da, više savete nego primedbe. Moram napomenuti da za razliku od pojedinih kontrolora gospodin Rachar ima veoma prijateljski pristup prema sudijama. Zaista daje veoma korisne savete, naročito u domenu liderstva i vođenja utakmice. Bilo je malih nedoumica oko toga koje instrukcije i pravila ćemo koristiti FIVB ili CEV.

Konkretno:

Drugi sudija:

24.2.5 On/ona nadgleda igrače u prostoru za zagrevanje.

24.2.10 On/ona nadgleda članove ekipa u kaznenim prostorima i obaveštava prvog sudiju o nedozvoljenom ponašanju.

Za FIVB, svetska i zvanična takmičenja, ovlašćenja iz 24.2.5 i 24.2.10 obavlja rezervni sudija.

Nakon jedne utakmice gospodin Rachar je stavio primedbu drugom sudiji da nije obraćao pažnju na prostor za zagrevanje igrača...

Međutim, ove probleme smo rešavali „u hodu“.

Nažalost, na turniru je bilo i problema kada je suđenje u pitanju. Osnovni razlog je – engleski jezik. Pojedine sudije, da ne imenujem, nisu u stanju da odgovore na osnovno pitanje- kako se zoveš! Možete zamisliti kako onda izgleda kada takvom sudiji treba objasniti tokom utakmice šta određena ekipa zahteva prilikom čelendža. O razgovoru sa kapitenima da ne govorim...

A da, CHALLENGE SYSTEM!!! Po prvi put sam imao priliku da sudim utakmicu koja je pokrivena čelendž sistemom, precizniji da budem „hawk eye“ sistem je korišćen na ovom turniru. U prvi mah sam pomislio da je to olakšavajuća okolnost za sudije... Međutim kada je ekipa po prvi put zatražila čelendž na utakmici na kojoj sam bio prvi sudija... Proradio crv! Šta ako sam pogrešio?! Na moju sreću bio sam u pravu. Naravno imao sam i dve promene mojih odluka jedan blok i jedan aut... Pojedine kolege su nakon prvih utakmica komentarisali u smislu: Pa šta, ako misle da sam pogrešio neka traže čelendž, ako su u pravu dobiće poen.

Međutim mislim da se ipak vodi neka statistika vezano za čelendž i koji je procenat promenjenih odluka kod pojedinih sudija. Treba biti oprezan i nikako olako shvatiti čelendž. Maksimalna koncentracija je OBAVEZNA!!! Sa druge strane imali smo u najmanju ruku (pokušaću da budem što blaži) očajne linijske sudije. Naime, to su ljudi koji ovaj turnir shvataju prilično neobavezno, dolaze da bi se družili, samim tim i njihova koncentracija tokom utakmice je na veoma niskom nivou. U više navrata smo menjali odluke linijsima što je nailazilo na negodovanje kod istih, ali svaki put kada bismo to uradili provera bi potvrdila ono što smo pokazali. Međutim, baš zbog ovakvog odnosa linijskih sudija na turniru smo imali i jednu veoma neprijatnu situaciju. U polufinalnoj utakmici Holandija-Kina, u četvrtom setu pri rezultatu 23:19 za Kinu i pri vođstvu 2:1 u setovima za Holandiju, ekipa Holandije je napadala i ta lopta je po paraleli završila u terenu. Prvi sudija je ispoštovao proceduru i pogledao linijskog sudiju u poziciji 1. Iz samo njemu znanih razloga, linijski sudija je pokazao da je lopta od bloka igračice Kine otišla u aut!?! Prvi sudija je uvažio tu odluku i pokazao blok-aut i lopta za Holandiju. Ne lezi vraže... Trener Kine je istog trenutka zatražio čelendž. Ja sam bio rezervni sudija na toj utakmici. Svojim očima sam na tabletu video zahtev „Chek ball in-out“. U narednoj sekundi je taj zahtev promenjen u „Chek blok touch“. I nisam bio jedini jer je i čelendž sudija preko sistema komunikacije uzviknuo „kako je ovo moguće?“ U teoriji, trener ne može da izmeni zahtev koji uputi, u praksi smo imali ozbiljan problem. Šta sad? Prvi sudija je prihvatio zahtev „blok touch“. Proverom je utvrđeno da lopta nije bila ni blizu ruku igračice Kine. Naravno, sudija mora da promeni svoju odluku jer nije bio blok. Dodeljuje loptu ekipi Kine i ... Nastaje RODEO! Svih 6 igračica Holandije je na stolici, lopta očigledno unutra... višeminutna rasprava... i na kraju solomonsko rešenje – mrtva lopta! Vulkan!!! Klupa Holandije povlači ekipu sa terena. Skandal! Organizatori u haosu. Prekid više od 10 minuta. Da li sam postupio pametno ili ne kao rezervni sudija, ostavljam Vama na procenu. Znam da nemam prava da se mešam i znam da će mi neko sigurno zameriti što sam ovo uradio ali na stolici je moj KOLEGA!!! Prišao sam predsedniku žirija i upitao ga da li smem da dam predlog kako da pokušamo da rešimo problem. Očajničkim glasom je odgovorio „YES!!!“ Predložio sam da prvi sudija uzme čelendž u svoje ime i da zatraži proveru „ball in-out“. Gospodin Fischbacher je to odmah odobrio. Prvi sudija je tako i uradio. Lopta unutra, pripada ekipi Holandije, trener Kine se samo nasmejao... Nekao završismo! Zato je Grba u pravu: Svaka utakmica je finale Olimpijade!!

Novine u čelendž sistemu: Ekipa može zatražiti čelendž i u toku akcije ako smatra da su sudije propustile da dosude grešku. Za tako nešto je potrebna brza reakcija trenera ili njegovog asistenta kod koga je tablet kako bi u praktično u istom trenutku uputili zahtev. U teoriji sve to lepo zvuču, ali... Sistem je u prva dva dana toliko loše funkcionisao da ekipe nisu mogle da traže na vreme čelendž ni nakon završetka akcije, a kamoli u toku akcije. Naravno, iako je ovo prijateljski turnir, svako želi da pobjedi. Nervoza je bila poprilična... Na svu sreću, organizatori su trećeg dana sistem doveli u red pa je ostatak turnira, sa te strane protekao dobro. Jedini put kada je ekipa prekinula nadigravanje i tražila proveru akcije se desio... Pogađate, na mojoj utakmici! Polufinale Tajland-Turska, bio sam drugi sudija. Otprilike na sredini mreže se odigravala akcija, igračica Tajlanda je prebacila loptu u polje Turske, turski trener je smatrao da je ona u tom momntnu dotakla mrežu i istog trenutka uputio zahtev za proveru. U istom tom trenutku je srednji bloker Turske reprezentacije smećovala loptu poprilično atraktivno u tri metra, ali... Proverom je utvrđeno da igračica Tajlanda nije napravila grešku prilikom odigravanja. Po pravilima poen je pripao Tajlandu jer je ekipa Turske imala neosnovan zahtev iako je u nastavku akcije osvojila nadigravanje.

Bilo je još nekoliko situacija u kojima je rezervni sudija morao brzo da reaguje i utvrdi da li je zatajila tehnika prilikom traženja provere ili su treneri napravili grešku. Ukoliko se odreaguje na vreme svaka greška ili namera se brzo otkrije i otkloni. Bitno je da nema odugovlačenja i da sve protекne u mirnom tonu, naročito ako utakmica ide uživo na TV.

Nekih posebnih instrukcija vezanih za suđenje nije bilo. Svi su u iščekivanju zvaničnih vesti posle Kongresa koji će biti održan tokom OI u Rio de Žaneiru. Nakon toga će mnoge stvari biti jasnije.

Lepo druženje, zanimljiva ekipa kolega od kojih sam većinu video po prvi put.

Ipak, najveća impresija koju nosim iz Montereux-a je koleginica Sonja Simonovska koja nije mogla čudom da se načudi kako neko vozi automobil od 100.000 i više eura, a pritom ne prelazi ograničenje od 40km/h i parkira se u predviđenom prostoru za to, uz opasku da se to „u Crnu Goru neće dogoditi narednih dvjesto godina“. A Boga mi ni u Srbiji...

Evo i nekoliko slika...

Uz zahvalnost OSSRB i UOSS,
Do sledećeg izveštaja
Mirko Janković